

noget Land, der faaer Jernbaner paa saa billige Vilkaar som Slesvig, der kun har at tilstaae sit Jord. Jeg troer rigtignot, at man kunde have forlangt noget Mere, uden at gaae Slesvig for nær, og det forbauser mig, at den ærede Minister ikke har kunnet opnaae noget Mere af sin ærede Collega, den slesvigfse Minister. Han kan dog ikke selv være af den Mening, at man kom til at prægravere Slesvig ved at forlange mere Deeltagen af Slesvig, end her er skeet; men man vil jo gjerne gjøre Slesvig det saa høert og fordeelagtigt som muligt at være sammen med Danmark. Jeg har imidlertid ved en tidligere Leilighed i Rigsraadet givet min Stemme i en Retning, der gik som dette Forslag her, og jeg skal derfor heller ikke have videre imod, at man nu gaaer ud fra en Forudsætning om Slesvigs Stilling, som ganske vist har den Indflydelse paa Jernbaneanlægene i Danmark, at de blive endeel dyrere for Kongerigets Finantser. Der er endnu et Punkt, jeg maa nævne med saa Ord, og det er, at det forekommer mig vigtigt, at denne Lov kommer ud, uden at deri tillige fastsættes, hvilke Baner der i det Hele taget kan blive Tale om at anlægge i Kongeriget Danmark. Det forekommer mig at være en Mangel, at dette ikke bestemt er fastsat i Forslaget, og jeg mener, at det meget let kunde være gjort, om der end ikke sluttes Accord' desangaaende for Diebliffet. Der er en Linie, som er omtalt her, og som jeg vil tilstaae for mig har den Betydning, at dersom den ikke bliver optagen i Forslaget, nødes jeg til at stemme mod det hele Foretagende; det er en Bængdebane paa Vestkysten af Sjælland. Det er min Overbeviisning, at det er disse Egne, der i Særdeleshed trænge til en Jernbane, paa Grund af de uheldige Naturforhold, som der findes med Hensyn til Communicationen, og jeg tvivler om, at disse Egne faae nogen Bane, naar først Østkysten har faaet sin, uden at der i Loven er fastsat Noget for Vestkysten. Paa den anden Side er det ogsaa min Overbeviisning, at en Hestebane maa være tilstrækkelig for disse tyndt befolkede Egne, og at de ere bedre

tjente med at faae en Hestebane, samtidig med at Østkysten faaer sin Locomotivbane, end med at faae Udsigt til en Locomotivbane, selv om den er nok saa let; thi jeg frygter dog for, at den vil være saa dyr, at man vanskelig vil kunne komme til at bevilge de fornødne Pengemidler dertil. Jeg skal indstrænge mig hertil, hvormegret jeg end endnu kunde have at sige om denne Sag.

Indenrigsministeren ad interim: Den ærede Rigsdagsmand (Winther) er et af de meest usjønsonomme Mennesker, jeg har truffet paa; han klager over den Maade, hvorpaa jeg har anvendt de omtalte 10,000 Rb. til Undersøgelse af de forskjellige Retninger; men hvem er det, der mere end den ærede Rigsdagsmand med Hensyn til Anvendelse af disse Penge har faaet sin Villie gjort gjældende. Have vi ikke undersøgt hele Vestkysten fra Struer og ned til Varde for at komme til et Resultat angaaende Anlæggelsen af Hestebaner, og dog finder jeg saa liden Paaskjønnelse hos den ærede Rigsdagsmand i denne Henseende. Der er Sagen her i Thinget, som med Hensyn til disse Undersøgelser kan rose sig af, at hans Mening har faaet en saa betydelig Indflydelse som netop den ærede Rigsdagsmand, saa det er i høi Grad usjønsonomt af ham, at han ikke vil lade sig nogie dermed, men klager over, at han ikke i alle Punkter har faaet sin Villie. Jeg har allerede ytret, hvorledes Sagen med Hensyn til Vestkysten af Sjælland stod for mig, og jeg er enig med den ærede Rigsdagsmand i, at der er ingen Egn, der, hvad Transportmidlerne angaaer, mere trænger til at tænkes paa end netop Vestkysten, men paa den anden Side er der intet Sted, hvor en Bane vil betale sig mindre godt end der paa Vestkysten. Jeg anseer Spørgsmaalet for overordentlig vigtigt; man maa virkelig give enhver Mand, naar man seer, at han rebelig arbejder fremad, Tid til Overveielse; jeg er ikke kommen til det Punkt i min Undersøgelse, at jeg tør afgjøre, om en Hestebane eller en let Locomotivbane der er at foretrække.